

**Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh,
Březinova 52, příspěvková organizace**

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Základní školy a mateřské školy

Ostrava-Zábřeh, Březinova 52

příspěvková organizace

Ostrava, 1.9.2022

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52, příspěvková organizace

Obsah

1. Základní informace	3
1.1. Charakteristika.....	3
1.2. Umístění a vybavení	3
1.3. Personální podmínky	4
1.4. Charakteristika dětí.....	4
1.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	4
2. Podmínky vzdělávání ve školní družině	4
2.1. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	5
2.2. Podmínky BOZ žáků	5
2.2.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:	5
2.2.2 Psychosociální podmínky:	5
3. Vzdělávací a výchovné oblasti.....	6
4. Cíle ŠVP.....	7
5. Klíčové kompetence.....	9
6. Plán zájmového vzdělávání a činností	10
7. Závěr	10

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52, příspěvková organizace

1. Základní informace

Adresa:

Školní družina při Základní škole a mateřské škole Ostrava-Zábřeh, Březinova 52, p.o.

Březinova 52

700 30 Ostrava-Zábřeh

Ředitel školy: RNDr. Jan Veřmiřovský, Ph.D., MBA, LL.M., MPA, MSc.

Vychovatelky: Marie Huvarová, Taťána Kubíková, Barbora Bazanová, DiS., Soňa Ďord'

1.1. Charakteristika

Školní družina je zařízením pro děti mladšího školního věku. Svou činností navazuje na výchovu ve škole a v rodině. Děti zde uskutečňují zájmové a odpočinkové aktivity a také přípravu na vyučování. Všechny aktivity na sebe navzájem navazují a prolínají se. Usilujeme o vytváření zdravé osobnosti žáka, připravujeme jej pro život ve stávající společnosti.

Mezi důležité výchovné oblasti patří:

- Pohybové a tělovýchovné činnosti
- Výtvarné a estetické činnosti
- Hudební činnosti
- Rukodělné činnosti
- Environmentální činnosti
- Literární a dramatické činnosti
- Společenské činnosti

Snažíme se, aby naše školní družina byla pro děti místem, kde mohou rozvíjet své zájmy a tvořivost a kde mohou relaxovat.

1.2. Umístění a vybavení

Učebny jsou umístěny v budově školy a v přilehlé budově školní družiny – „skleníku“.
1.oddělení je umístěno v učebnách „skleníku“

2.oddělení je umístěno v přízemí budovy B

3.oddělení je umístěno v přízemí budovy B

1.oddělení disponuje nábytkem, kde jsou umístěny hračky, hry a pracovní pomůcky. Máme zde koberec a sedací soupravu, které využíváme při odpočinku a relaxačních činnostech. Dále k vybavení patří radiomagnetofon, televize a je zde i umyvadlo s teplou vodou.

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52, příspěvková organizace

Ve druhém oddělení patří k vybavení radiomagnetofon, PC, skříň a police na hračky a pomůcky. Součástí je také koberec pro hry i relaxaci.

Ve třetím oddělení jsou regály pro hry, hračky a pomůcky. Využíván je i PC a radiomagnetofon.

1.3. Personální podmínky

Ve školní družině pracují čtyři vychovatelky, kdy dvě jsou plně kvalifikovány a dvě studují studium pedagogiky volného času.. Provoz školní družiny lze rozdělit časově následovně:

6:00 – 7:40 ranní družina, s pedagogickým dohledem, kdy se nejedná o řízenou činnost.

11:40 – 17:00 odpolední družina s řízenou činností

1.4. Charakteristika dětí

Školní družinu může navštěvovat až 90 žáků 1. – 5.ročníku, kteří jsou rozdělení do tří oddělení. Mohou být přítomny i děti nepřihlášené – čekající na kroužek, odpolední vyučování nebo na autobusové spoje.

1.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce mezi vychovatelkami a rodiči pobíhají formou individuálních rozhovorů, telefonických hovorů a písemných kontaktů.

Rodiče využívají možnosti se účastnit aktivit ve školní družině, v libovolné době mohou být přítomni.

Spolupráce mezi vychovatelkami a učitelkami probíhá průběžně. Vychovatelky jsou v každodenním kontaktu s vyučujícími. Informují je a konzultují s nimi různé události.

2. Podmínky vzdělávání ve školní družině

Podmínky přijímání dětí do školní družiny.

Vychovatelky školní družiny zajišťují přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, pedagogickým pracovníkům a vedení školy. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno za úplatu. Ta se platí bezhotovostně vždy k 30.9. a 31.1. školního roku. O zařazení dítěte do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě písemné přihlášky žáka, její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka ze školní družiny a také sdělení o jeho případných zdravotních potížích.

Do školní družiny jsou přijímáni žáci 1. – 5.třídy. Zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do školní družiny sdělí vychovatelkám rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny (shodný s písemnou přihláškou žáka). Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze školní družiny jinak nebo

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52, příspěvková organizace

s jinou osobou, než je obvyklé a než je uvedeno na zápisním lístku, sdělí vychovatelce školní družiny písemně – s datem a podpisem zákonného zástupce žáka. Také před známou nepřítomností žáka ve školní družině oznámí zákonný zástupce dítěte písemně vychovatelkám družiny.

2.1. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Zájmové vzdělávání ve ŠD navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami – žáci s mentálním postižením různého stupně, s postižením tělesným, smyslovým, autisté a žáci se souběžným postižením více vadami. Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat, adekvátně s přihlédnutím k jejich speciálním potřebám, se zákonnými zástupci a se školou. Dle stupně a charakteru jejich speciálních potřeb bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti a motivování k zájmovému vzdělávání ve školní družině.

2.2. Podmínky BOZ žáků

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální.

2.2.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny

- vhodná struktura režimu žáků v družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání;
- vhodný stravovací a pitný režim (podle individuálních potřeb žáků);
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny podle platných norem, tj. dle vyhlášky č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a provozoven pro výchovu a vzdělávání (vybavení prostor, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, rozměry sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů,...);
- ochrana žáků před úrazy;
- vypracované a zveřejněné provozní řády všech prostor, které školní družina využívá;
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře nebo jiné speciální služby, praktická dovednost vychovatelek a asistentů pedagoga poskytovat první pomoc.

2.2.2 Psychosociální podmínky

- klidné prostředí a příznivé sociální klima
- otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost školní družiny a školy
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu žáků a osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl a vede k praktické zkušenosti, sledování všestranného prospěchu žáka jako hlavního článku veškeré pedagogické činnosti;
- věkově přiměřené a motivující hodnocení

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52, příspěvková organizace

- respekt k individualitě žáka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba;
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy;
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy a školní družiny, která přechází do modelu demokratické společnosti
- budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společenských pravidel, spravedlnosti, spolupráce;
- včasná informovanost žáků i jejich zákonných zástupců o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě.

3. Vzdělávací a výchovné oblasti

Ve všech výše zmíněných oblastech navazujeme na získané poznatky z vyučování, které rozvíjíme a doplňujeme svými specifickými a odlišnými výstupy vyučování.

- a) Člověk a jeho svět
 - a. Místo, kde žijeme
 - i. Posilujeme vztah ke své škole, obci, poznáváme nejbližší okolí
 - ii. Posilujeme orientaci v prostoru a čase, učíme se odhadovat vzdálenosti
 - iii. Prohlubujeme znalosti o bezpečnosti při cestě ze školy a do školy
 - iv. Posilujeme komunikační dovednosti
 - b. Lidé kolem nás
 - i. Osvojujeme si vhodné a společenské chování
 - ii. Upevňujeme vzájemnou toleranci, empatii, vzájemnou úctu ke kamarádům a dospělým
 - iii. Seznamujeme se s principy demokracie (máme nejen svá práva, ale i povinnosti)
 - iv. Osvojujeme si zásady chování k jiným etnickým skupinám, poznáváme odlišnosti jejich způsobu života
 - v. Pomáháme formovat životní postoje dětí
 - c. Lidé a svět
 - i. Seznamujeme se s regionálními pověstmi, historií
 - ii. Poznáváme tradice a zvyky
 - iii. Motivujeme děti ke správnému a účelnému využívání jejich volného času
 - d. Rozmanitost přírody
 - i. Vycházkami a výlety poznáváme přírodu ve všech ročních obdobích, vnímáme proměny přírody
 - ii. Prohlubujeme význam ochrany přírody, třídění odpadu
 - iii. S dětmi posuzujeme pozitivní i negativní přístupy lidí k přírodě
 - iv. Navazujeme na ekologickou a environmentální výuku ve vyučování
- b) Člověk a společnost
 - a. Posilování komunikačních dovedností
 - i. Dbáme na kultivaci verbálního a neverbálního projevu
 - ii. Rozvíjíme aktivní i pasivní slovní zásobu

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52, příspěvková organizace

- iii. Umíme se vyjádřit
- iv. Umíme naslouchat druhým, rozvíjíme empatii
- v. Uplatňujeme se v kolektivu
- vi. Zařazujeme se do kulturního života obce
- b. Odpovědnost za své chování
 - i. Řešíme fiktivní i skutečné situace, nacvičujeme společenské chování
 - ii. Pěstujeme potřebné a žádoucí vědomosti, dovednosti a postoje, důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
 - iii. Posilujeme schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímáme důsledky svého chování
- c. Ovládání negativních citových reakcí
 - i. Zjišťujeme, jak se vypořádat se stresem
 - ii. Seznamujeme se s řešením různých životních situací
 - iii. Vyrovňujeme se s nedostatky a neúspěchy
- d. Poznávání sebe samého a uplatnění se ve skupině
 - i. Posilujeme zdravé sebevědomí a pozitivní myšlení
 - ii. Snažíme se o objektivní hodnocení činnosti každého člena
 - iii. Vytváříme vlastní bezpečné sociální skupiny
 - iv. Poznáváme různé temperamenty, postoje a hodnoty
- e. Formování životních postojů
 - i. Vytváříme společensky žádoucí hodnoty, úctu, porozumění, toleranci, schopnost a ochotu pomoci
 - ii. Vytváříme základy právního vědomí
- c) Člověka a svět práce
 - a. Seznamujeme se s tradičními i netradičními materiály, technikami zpracování
 - b. Rozšiřujeme si své základní dovednosti
- d) Umění a kultura
 - a. Poznáváme kulturu stolování, oblékání, cestování
 - b. Osvojujeme si vnímání krásna, světa a okolí
 - c. Vyjadřujeme se pomocí linie, tvaru, barev, gest, mimiky
- e) Informační a komunikační technologie
 - a. Prostřednictvím internetu vyhledáváme různé informace
 - b. Prohlubujeme a upevňujeme znalosti z vyučování

4. Cíle ŠVP

Cílem našeho Školního vzdělávacího programu pro školní družinu je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a v neposlední řadě také postoji. Celý náš program usiluje o vytváření zdravé, plnohodnotné osobnosti dítěte odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu a najde své místo a uplatnění ve zdravé sociální skupině.

Mezi základní cíle ŠVP pro školní družinu patří:

- Rozvoj osobnosti člověka
- Získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně)

**Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh,
Březinova 52, příspěvková organizace**

- Pochopení a uplatňování zásad demokracie
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině
- Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana
- Dodržování bezpečnosti, ochrana zdraví

**Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh,
Březinova 52, příspěvková organizace**

5. Klíčové kompetence

KOMPETENCE	Výstupy	Popis činností
Kompetence k učení	organizuje si svůj čas získané vědomosti dává do souvislosti a uplatňuje je v praktických situacích	vědomostní soutěže, hádanky, kvízy výtvarné a pracovní činnosti
Kompetence k řešení problému	při řešení užívá jemu známé postupy (matematické, kognitivní,...) rozvíjí své volní vlastnosti a aspiraci k vyřešení problémů	luštění křížovek, sudoku práce se stavebnicemi (Lego, Merkur), puzzle
Komunikativní kompetence	seznamuje se s mateřským jazykem, jeho zvláštnostmi prostřednictvím verbální a neverbální komunikace vyjadřuje své myšlenky, názory a postoje udržuje kultivovanou komunikaci s vrstevníky i dospělými	vyprávění příběhů, básniček reprodukce známých děl dramatizace drobné prózy (pohádky, bajky, pověsti), sociální hry (reportér, úředník,...) návčik jednotlivých sociálních rolí, vyjadřování myšlenek a názorů prostřednictvím „řeči těla“ rozvoj empatie
Sociální a interpersonální kompetence	uvědomuje si, že za svá rozhodnutí nese zodpovědnost všímá si nevhodného chování, nespravedlností, agresivity, šikany apod. spolupracuje ve skupině, dokáže přijmout kompromis, projevuje respekt a toleranci k jiným lidem a názorům	hudební a pohybové aktivity (pantomima) využívání hudby a kreslení k jednotlivým druhům terapií (arteterapie, muzikoterapie apod.) sportovní a společenské hry
Činností a občanské kompetence	plánuje, organizuje, řídí a hodnotí rizika svých nápadů odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné přírodní prostředí dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých	výroba dáreků k různým příležitostem zásady první pomoci, vycházky do přírody
Kompetence k trávení volného času	orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic rozvíjí své zájmy v organizovaných zdravých sociálních skupinách i individuálních činnostech dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času umí předcházet nudě vhodnou volbou činností	sociální a psychologické hry podporující kooperaci mezi dětmi-seznamuje se s činnostmi vyžadující jednotlivá povolání v rámci přípravy na budoucí povolání

Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52, příspěvková organizace

6. Plán zájmového vzdělávání a činností

Plány zájmového vzdělávání se odvíjí podle činností jednotlivých oddělení a jsou vyhotoveny pro každé oddělení samostatně.

7. Závěr

Ve školním věku začínají děti více vnímat svět kolem sebe, učí se v něm orientovat. Poznávají přírodu, všímají si vztahů mezi lidmi, chtějí poznávat a tvořit.

Naše školní družina rozvíjí tyto přirozené potřeby dětí, podporuje rozvoj jejich schopností, povzbuzuje je ke všem činnostem, dává prostor pro jejich tvořivost.

Všechno toto působení posiluje sebevědomí dětí a přináší radost z dosahovaných výsledků.

Za plnění ŠVP ŠD zodpovídají vychovatelky v ŠD.

RNDr. Jan Veřmiřovský, Ph.D., MBA, LL.M., MPA, MSc., ředitel školy